Профспілка працівників освіти і науки України

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

25006, м. Кропивницький, вул. Преображенська, 4
тел. 24-69-14, тел./факс 24-65-22, e-mail: opon-kirovograd@host.kr.ua

Розрахунковий рахунок № UA293052990000026005035102454 в АТ КБ «Приватбанк»,
код ЄДРПУ 02606149

10.03.2022 р. № 03/41

Головам та депутатам місцевих рад

Керівникам органів управління освітою

Головам територіальних організацій
і ПК обласного підпорядкування
Кіровоградської обласної організації
Профспілки працівників освіти і науки України

**Про оплату праці в закладах освіти
під час воєнного стану**

З огляду на чисельні звернення членів Профспілки та отримання інформації про заплановане переведення працівників деяких закладів освіти Кіровоградської області в режим простою зі зниженням розміру заробітної плати до двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу) у зв'язку з введення воєнного стану в Україні, Кіровоградський обком Профспілки працівників освіти і науки України вважає за доцільне звернути увагу голів і депутатів місцевих рад та керівників органів управління освітою територіальних громад області на положення чинного законодавства України та рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо особливостей застосування норм трудового законодавства у галузі освіти і науки під час дії правового режиму воєнного стану.

Відповідно до статті 1 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (далі – Указ), затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Для убезпечення всіх учасників освітнього процесу під час правового режиму воєнного стану Міністерством освіти і науки України (надалі – «МОН») направлено листа від 25 лютого 2022 року № 1/3277-22 керівникам департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій і керівникам закладів дошкільної, загальної середньої і професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти з рекомендацією щодо припинення освітнього процесу в усіх закладах освіти та оголошення канікул щонайменше на два тижні.

Водночас, МОН звертало увагу на тому, що **під час оголошених канікул оплата праці працівників закладів освіти має здійснюватися відповідно до норм чинного законодавства.**

Відповідно до рекомендацій Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета від 07.03.2022 року «Щодо організації освітнього процесу у закладах освіти», у зв'язку з тим, що в частині регіонів України зберігається реальна загроза для життя та здоров'я мирних мешканців, а в більшості регіонів по кілька разів на день оголошується повітряна тривога, рекомендовано після завершення канікул організовувати роботу закладів освіти в залежності від конкретної ситуації:

- тимчасове призупинення освітнього процесу (виконання працівниками закладів освіти заходів та завдань, що визначені військово-цивільною адміністрацією);
- організація освітнього процесу за дистанційною формою навчання (за погодженням з військово-цивільною адміністрацією).

Враховуючи зміст листів МОН від 25 лютого 2022 року № 1/3277-22, від 06 березня 2022 року №1/3370-22 «Про оплату праці працівників закладів освіти під час призупинення навчання», від 07 березня 2022 року №1/3378-22 «Про практику застосування трудового законодавства у галузі освіти і науки під час дії правового режиму воєнного стану», Кіровоградський обком Профспілки працівників освіти і науки України звертає увагу представників засновників, керівників органів управління освітою та закладів освіти області на необхідність дотримання рекомендацій даних листів та нижчевказаних норм чинного законодавства України.

Згідно з пунктами 78 та 89 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 № 102, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27 травня 1993 р. за № 56, у випадку, коли в окремі дні заняття не проводяться з незалежних від учителя (викладача) причин, оплата його праці здійснюється з розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, за умови, що вчитель (викладач) виконує іншу організаційно-педагогічну роботу. За відсутності такої роботи час простою оплачується в порядку і розмірах, визначених Кодексом законів про працю.

Відповідно до стаття 34 Кодексу законів про працю України простій - це зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідворотною силою або іншими обставинами.

Відповідно до ч. 3 ст. 113 Кодексу законів про працю України за час простою, коли виникла виробнича ситуація, небезпечна для життя чи здоров'я працівника або для людей, які його оточують, і навколишнього природного середовища не з його вини, за ним зберігається середній заробіток.

Водночас наголошуємо, що відповідно до пункту 8.3.3 Галузевої Угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2021-2025 роки (Мінекономіки зареєстровано Галузеву угоду 18 червня 2021 за № 12) сторони рекомендують керівникам установ та закладів освіти забезпечити:

- оплату простою працівникам, включаючи непедагогічних та тих, які працюють за сумісництвом, не з їх вини в розмірі середньої заробітної плати;

- оплату праці вчителів, вихователів, включаючи вихователів груп продовженого дня, музичних керівників, викладачів, інших педагогічних працівників закладів освіти у випадках, коли в окремі дні (місяці) заняття не проводяться з незалежних від них причин (епідемії, метеорологічні умови, карантин тощо), із розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, з дотриманням при цьому умов чинного законодавства;

- збереження заробітної плати при дистанційній формі підвищення кваліфікації вчителів, зокрема без відриву від освітнього процесу, та, на період оголошеного карантину і здійснення освітнього процесу у дистанційному режимі, оплати праці за фактично виконаний ними обсяг навчального навантаження.

Отже, **оплата праці усім працівникам (педагогічним, науково-педагогічним та іншим працівникам) закладів і установ освіти, навчання у яких призупинено, здійснюються в розмірі середньої заробітної плати, а тих педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за тарифікацією, із розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, з дотриманням при цьому умов чинного законодавства.**

З огляду на вищевикладене, вважаємо неправомірно застосування у галузі освіти і науки положень постанови КМУ від 07 березня 2022 р. №221 «Деякі питання оплати праці працівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, в умовах воєнного стану» щодо надання керівникам державних органів, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, до припинення чи скасування воєнного стану в Україні, права самостійно визначати розмір оплати часу простою працівників, але не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові тарифного розряду (посадового окладу).

Крім того, згідно п. 6.2.2 Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2021-2025 роки, несвоєчасна або в неповному обсязі виплата заробітної плати кваліфікується як грубе порушення законодавства про оплату праці та цієї угоди.

Відповідно до ч. 1 ст. 9 Закону України «Про колективні договори і угоди», п. 1.4 Галузевої угоди, положення угоди діють безпосередньо і є обов'язковими для всіх суб'єктів, що перебувають у сфері дії сторін.

Згідно вимог ст. 21 Закону України «Про оплату праці», працівник має право на оплату своєї праці відповідно до актів законодавства і колективного договору на підставі укладеного трудового договору.

Суб'єкти організації оплати праці не мають права в односторонньому порядку приймати рішення з питань оплати праці, що погіршують умови, встановлені законодавством, угодами і колективними договорами (ст. 22 Закону України «Про оплату праці»).

Звертаємо увагу, що чинним законодавством за несвоєчасну виплату заробітної плати чи виплату її не у повному розмірі, невиконання колективних договорів, угод встановлено такі види відповідальності:

- дисциплінарна: звільнення (п. 1 ст. 41 КЗпП України);
- адміністративна відповідальність: штраф до 11 169 грн. (ст. 41, 41-2 КпАП України, 265 КЗпП України);
- кримінальна: штраф, позбавлення волі на строк до 5 років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю (ст. 175 КК України).

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про оплату праці», професійні спілки уповноважені здійснювати громадський контроль за додержанням законодавства про оплату праці.

Крім того, нагадуємо, що листом № 1/3292-22 від 28.02.2022 року МОН наголошувало, що категорично забороняє керівникам органів управління освітою та/або керівникам закладів освіти примушувати педагогічних та інших працівників до написання заяв про відпустку без збереження заробітної плати. Працівникам виключно за добровільним бажанням може бути надана відпустка (із збереженням або без збереження заробітної плати) відповідно до вимог трудового законодавства.

Зважаючи на викладене вище, Кіровоградський обласний комітет Профспілки працівників освіти і науки України просить забезпечити на території вашої громади дотримання прав та інтересів усіх працівників закладів освіти, зокрема тих, яких буде переведено в режим простою, на отримання заробітної плати в обсязі не менше середньої заробітної плати, а для педагогічних працівників, які будуть працювати (в тому числі дистанційно) із розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, з дотриманням при цьому умов чинного законодавства.

Голова
обкому Профспілки **Сергій Петров**